GODZIENNA

Ner 262. Rok 1832. WTOREK 2 PAŹDZIERNIKA

Pismo to wychodzi codzien oprócz swiąt uroczystych. niezawodnie o godzinie 4 po południu w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

Gazeta Krakowska

PRENUMERATA.
Kwartalna.......złp. 12
Miesięczna...... „ 4
Ner pojedynczy..gr. 10
Za denie od wier. gr. 15

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0° R.	Therm	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI
7	27, 8. 532	+ 3,9	+ 2,0	Zaden	Pogoda z Chmurami	
1. 12	„ 8. 531	11,8	6,6	„ „	„	
3	„ 8. 191	12,8	5,2	Pół. zachodni średni	„	
9	„ 8. 219	+ 10,8	+ 4,5	„ slaby	Pogoda	

Częsc Urzędowa.

KRAKÓW.

Prawnie zajęty dochód z domu w Krakowie przy ulicy Rogackiey pod Nrem 419 sytuowanego, składający się z jedney izdebki, na pierwszem piętrze, będzie d. 5 b. m. i r. o godz. 10 z rana w trzechletnią dzierżawę przez publiczną licytacyą, w tymże domu odbydź się mającą, wypuszczony, a zaś d. 9 t. m. i r. w Sukiennicach M. K. sprzedane będą effekta siedlarskie, mianowicie kozły, terlice, felaiza i spryngle.

Kraków d. 2 Października 1832 r.

Dziarkowski Kom: Sad.

Częsc Nieurzędowa.

FRANCYA.

Paryż 18 Września.

Dziennik *Messager des Chambres* donosi, że xiążę *Karol Brunświcki*, niechcąc miasta dobrowolnie opuścić, wczoray wcześnie rano przymuszonym został. Kommissarz policyi z podwładnymi, zastał go jeszcze włóżku. Ponieważ drzwi do sypialnego pokoju zamknięte były, zawołano slósarza, który je otworzył; a kommissarz policyi odczytał xięciu rozkaz do opuszczenia miasta bez naymnieyszey zwłoki. *Karol* protestował, ubrał się na koniec i wsiadł do pojazdu, który już od szóstey godziny przed hotelem na niego czekał. Jedzie do Szwajcaryi, zapewne do kantonu *Bern*.

Sąd kassacyiny odrzucił odwołanie się *Geoffroy*, uczestnika rozruchów 5 i 6 czerwca.

Jenerał Porucznik *Drouet d Erlon*, z powodu nowych zaburzeń w Wandei przez Szuanów wszczętych, wydał proklamacyą do mieszkańców, wzywając ich do wspólnego działania przeciw nieprzyjaciołom prawego porządku. *(G. P. S.)*

WŁOCHY.

Turyn 4 Września.

Gazeta Wenecka donosi: — »Nąsz korrespondent w Livorno pisze pod dniem 24 z. m. iż tam zaknpiono dwa toskańskie statki, które z naywiększym pośpiechem sporządzono i jeden nazwano *Orzeł* drugi *Smiały*, co

dało powód do pogłoski, że takowe na rachunek ex-deja Algieru zakupione i niezwłocznie do tamecznych brzegów udać się mają. Pogłoska ta zyskała w Livornie poniekąd wiarę, a nawet dowiadujemy się, iż francuzki rząd wydał rozkazy swey flocie stojącey pod Korsyką, aby na wszelkie okręty baczne miała oko. Okręt, który niedawno opuścił Tripolis, przywiózł wiadomość, iż ten kray znayduje się w naywiększém zaburzeniu, do czego dało powód wymaganie długu angielskiego. Bey nałożył podatek, dla zapłacenia przynaymniey części tego długu, przez co Arabowie rozjątrzeni, oblegli Tripolis, chcąc Beja usunąć. Bramy miasta są zamknięte i zatarasowane. *(G.P.S.)*

NIEMCY.

Hamburg 21 *Września.*

Karol X. pod imieniem hr. *Pontieu,* xiąże *Angouleme* jako hrabia *de la Marne* i xiąże *Bordeaux* przybyli tu dziś w południe.

Uniwersytet w *Freiburgu* został zamknięty, aż do nowey organizacyi, która jednak przed rozpoczęciem kursów ukończoną bydź ma.

W prowincyach nadreńskich i w Niderlandach cholera gwałtownie się szerzy, pomimo że granice ściśle zamknięto.

HOLLANDYA.

Haga 18 *Września.*

Xiężna *Angouleme* przybyła tu wczoray, a po obeyrzeniu tuteyszych osobliwości, udała się przez Rotterdam w dalszą drogę do Utrechtu.

Fortyfikowanie Antwerpii dało powód do różnych zatargów między jenerałem *Chassé* i kommendatem Buzen. *(G.P.S.)*

PORTUGALIA.

Oporto 4 *Września.*

Don Pedro fortyfikując miasto, dowiódł iż posiada niepospolity talent w sztuce wojennej. Uniknął on błędu, który Portugalczycy popełnili, obwarowawszy miasto zbyt obszernemi szańcami, które Jenerał *Soult* zdobył, pomimo bronienia ich 200 działami. Ważnieysze stanowiska są najeżone pallysadami, i strzegą wszystkich dróg do miasta prowadzących. Przestrzenie między bateryami są obsadzone pallisadami; a lasy, mogące szturmujących zasłaniać, wycięto. Ale i przeciwna strona zgromadziła już do 22,000 wojska około *Oporto.* Nadto ciężka artylleryja z Lisbony przybyła, a od północnej strony stoją Jenerałowie Santa-Marta i Gaspar Tixeira na czele 16000 wojska. Jeżeli nas ma nieszczęście spotkać, to niedługo nadejdzie, a moc szańców, równie jak ich obrońcy doświadczonemi będą.

Podług listów z Lisbony eskadra amerykańska pokazała się przy ujściu Tagu, aby się zbliżyć do flotty Admirała „*Sartoriusza,* od którego ma żądać satysfakcyi za złe obejście się z Konsulem zjednoczonych stanów, w porcie *Villa de Conde,* po wylądowaniu wojska *Don Pedra.* Konsul ten, podobnie jak Hiszpański, został uwięziony i przymuszony do podpisania Aktu, zajmującego rzeczony port w imieniu *Donny Maryi.* — Utrzymanie wojsk *Don Pedra* kosztuje miesięcznie 50,000 f. szterl. *(G. P. S.)*

HISZPANIA.

Zapobiegając rozsiewaniu fałszywych wieści o licznych rozbojach, popełnianych na gościńcach, *Gazeta Dworska* umieszcza tabellę, z którey się pokazuje, że w sześciu miesiącach poczta między *Bajonne* i *Madrytem* tylko 22 razy zrabowaną została! — Podług ostatniego buletynu zdrowie króla polepsza się. *(G.P.S.)*

BAWARYA.

Doktor *Kurz,* redaktor Gazety Augsburskiej »*Czas*« obwiniony i przekonany o obrazę Majestatu w drugim stopniu, skazanym został przez sąd Appellacyjny, na publiczne przeproszenie przed obrazem Jego Mości Króla, na rok ciężkiego więzienia w twierdzy, zapłacenie wszelkich kosztów sądowych i złożenie kaucyi 1000 zł. reńsk. a w braku tej, na czterech letnie przytrzymanie w twierdzy. — Podobnież redaktor codziennej Gazety Augsburskiej, *Ester reicher* za podszczanie do buntu, za obrazę Majestatu w drugim stopniu i za obelgi wyrządzane Kommissarzowi i Magistratowi miasta *Augsburga,* skazanym zostsł na publiczne przeproszenie przed obrazem Jego Mości Króla, i na 3 lat ciężkiego więzienia, zaostrzonego pracą, w domu kary i poprawy. *(G. P. S.)*

TURCYA.

List z d. 25 Sierpnia donosi: W tych dniach jest W. Wezyr w Stambule spodziewany. — Morowe powietrze szerzy się w przedmieściach, a w *Brussa* straszna cholera panuje. Naywięcey 3 osoby, mogą się schodzić, a po zachodzie słońca nie wolno się pokazać na ulicy. Liczne straże przechodzą miasto i przedmieścia. Turcy okazują coraz większą niechęć przeciw teraźnieyszemu rządowi. — Nieszczęścia Husseina Baszy sprawdzają się, a armia Sultana w smutnieyszym jest stanie, jak mniemano. Haleb, Antiochia i Alexandrette są w ręku Egipcyan, a główna kwatera *Ibrahima* Baszy już blizko *Konja*. Dla dopełnienia miary nieszczęść wszystkie zapasy żywności w Alexandrette, których tak niecierpliwie wyglądano, zabrał korpus Egipski, przez co armia pozbawiona wszelkich środków utrzymania, zbuntowała się i poszła w rozsypkę; stratę tę nie można przypisać *Hussejnowi* Baszy, który dał wiele dowodów swojego talentu wojowania i niezachwianey wierności; wina spada jedynie na niedbałych magazynierów, którzy podług dawnego zwyczaju turków, na ostatku o tem pomyśleli. Okręta z żywnością teraz wysłane podobnego miały doznać losu. A lubo teraz ze wszystkich stron państwa nowe i liczne wojska wysełają, nie można się z tąd wielkich spodziewać skutków, przy tak wielkim niedostatku niezbędnych potrzeb w teraźnieyszey wyprawie. Jest wielkie podobieństwo, że Sultan uledz musi, jeżeli mu żadne mocarstwo europeyskie na pomoc nie przyidzie. Utrzymują, że W. Porta wysłała pełnomocnika z propozycyami pokoju do Alexandryi; ale wątpić jednak należy, aby *Mehmed Ali* w układy wszedł, owszem spodziewać się można, że utorowawszy sobie drogę przez *Anatolią*, stanie przed stolicą państwa i domagać się będzie czegoś więcey jak niepodległego posiadania Egiptu i Syryi.

ROSSYA.

Petersburg 17 Września.

Dnia 12 w nocy N. Cesarz wyjechał z stolicy w podróż wgłąb kraju, dla odbycia przeglądu niektórych oddziałów woysk swoich i zwiedzenia niektórych Gubernij.

Tutejsza Gazeta zawiera następującą wiadomość z *Dschar*: — » Jenerał Porucznik Baron *Rosen IV.*, który dowodzi woyskiem po tamtej stronie *Kaukazu*, odebrał dnia 2 Sierpnia od Jenerala Majora *Karpow*, zarządzającego prowincyą *Dschar*, następujący rapport: — » *Ham-sad-Bek*, osławiony Dagestański burzyciel i współ-sprzysiężeniec *Kasi-Mulaha*, wspólnie z podobnie myślącym *Tschoban-Bek* niespokojnym wagabundą z *Dschar*, z kupą górali różnych gmin, blizko z 2000 ludzi złożoną, wkroczył do krainy *Dschar*, i pobudzał Lesginów do powstania Jenerał *Rosen* wyruszył dnia 6 b. m. przeciwko buntownikom, rozbił ich, przymusił do ucieczki, a dnia 12 b. m. połączył się z wojskami Jenerała Majora *Karpow*. Dnia 13 b. m. pobity został *Ham-sed-Bek* powtórnie, i uszedł przez wąwozy *Muhah* do *Dyn-dy-Day*; przy tej potyczce wielu Dagestańczyków częścią na placu legło, częścią w niewolą zabrano; pomiędzy pierwszemi znayduje się *Kaxo-Cetón Dywan-Bek* Dscharskiego rządu prowincyonalnego ze swoim synem, pomiędzy ostatniemi znajduje się *Molach-Zeppow* naybliższy towarzysz *Kassi-Mulacha* i znany burzyciel. — W przeciągu trzech dni, przywiedziono do posłuszeństwa przeszło 5000 domów bez rozlewu krwi, buntownicy zaś w liczbie 2000 z wielką stratą zupełnie rozproszeni zostali. Gruzyyska milicya odznaczyła się szczególnie.«

Stosownie do Ukazu Cesarskiego z d. 3 Stycznia 1831. r., nałożone zastają areszta w Gubernii Podolskiej, na wszelki ruchomy i nieruchomy majątek szlachcica Józefa syna Stefana *Stroynowskiego* i szlachcica Mikołaja syna Józefa *Łuczyńskiego* za należenie ich do powstania Polskiego, tudzież na wszelki majątek szlachcica Józefa syna *Dunina*, który też należał do powstania, i był wzjętym przy poddaniu się twierdzy *Zamościa*. *(Spis ar)*

GRECYA.

Sekretarz stanu Spiridion Trikupi sekretarz stanu skreślił następujący obraz Grecyi, na posiedzeniu reprezentantów narodu, d. 28 Lipca b. r. Panowie! Po trzech latach, o tym czasie i tym samym urzędem zaszczycony, posłuszny waszey woli, staję powtórnie przed wami. — Sprawując dopiero od kilku tygodni niniejszy urząd (*), o tych tylko interes-

(*) Prezes Capodistrias oddalił pana Trikupi od urzędu, a na jego mieyscu Jakovaki Rizo mianowanym został.

sach do kłatnie mówić mogę, w których udział miałem; o reszcie taką tylko wiadomość udzielić mogę, jaką z powierzonych mi archiwów wyczerpać mogłem. Gdy traktat z dnia 6 Lipca 1827 ogłoszonym został, Grecya słusznie się zrąd spodziewała zbawiennych skutków, będąc przyjętą do wielkiey familii europeyskiey przez trzy Nayjaśnieysze Dwory za co im hołd wdzięczności oddajemy. W. Porta wzbraniała się z początku przyjąć propozycye sprzymierzonych dworów, które postanowiwszy takti ten wszelkiemi ofiarami do skutku przywieśdź, rozwinęły go w protokóle z d. 22 Marca 1829. Dopiero przy zawarciu pokoju w Adryanopolu do układów względem Grecyi przystąpiła; gdyż N. Cesarz Wszech Rossyi, w swojey nieograniczoney życzliwości dla Grecyi, wykonania wspomnionych aktów stanowczo żądać raczył. Na przedstawienie posłów Angielskiego i Francuzkiego w imieniu trzech dworów, oświadczyła nakoniec W. Porta, iż wszystko przyimuje, cokolwiek bądź konferencya Londyńska względem Grecyi postanowi. W skutku tey deklaracyi, sprzymierzone dwory aktem z d. 3 Lutego 1830 uznały i ogłosiły niepodległość Grecyi; ażeby W. Portę za zrzeczenie się praw majestatycznych wynagrodzić, postanowiono ścieśnić granice traktatem zakreślone. Gdy atoli konferencya Londyńska o konieczności rozszerzenia onych się przekonała, ile że sama natura granice te dla zasłonienia nowego państwa wskazywać się zdaje, rozpoczęto układy w tym przedmiocie z W. Portą, o których pomyślnym skutku w krótce nas uwiadomi ostateczny traktat.

Wspomnionym Aktem z dnia 3 Lutego Xiąże Coburg, dzsiejszy KrolBelgii, miał na tronie Greckim zasiadać; nieprzyjęcie ofiarowanej mu korony wymagało zaprowadzenia rządu tymczasowego, który się stał źródłem tylu nieszczęść dla kraju wyniszczonego. Dla utrzymania porządku i spokojności, sprzymierzone dwory raczyły rząd tymczasowy zasiłkami wspierać. Uznanie niepodległości nowego Państwa ze strony wysokiej Porty, powodowało Najjaśnieyszego Cesarza i Krola *Franciszka I.* tudzież Krola Norwegii i Szwecyi wnijśdź z nami w polityczne stosunki, przez instalowanie swoich Konsulów.

Powszechna Gazeta Grecka umieściła już protokół z dnia 6 Lutego b. r. zbyteczną więc byłoby rzeczą dłużej się nad nim rozwodzić. Tu następuje urzędowe doniesienie, że tron Grecyi jego Królewiczowskiej Mości Xięciu Ottonowi, drugorodzonemu synowi Krola Bawarskiego przeznaczonym został, co narod z jednozgodnem życzeniem przyjął. W ostatnich dniach Marca b. r. nadszedł Protokół z dnia 7 t. m. uzasadniony na głębokiej mądrości sławnego męża P. Stratford-Canninga, który w swem przejeździe do Stambułu naocznym był świadkiem Grudniowych wypadków w Argos zeszłego roku. Protokół ten przepisując ustanowienie rządu mieszanego, końcem pojednania rozdwojonego narodu, za pomocą członków patryotyzmem tchnących, miał na celu wystawić ich jako godny przedmiot szacunku i życzliwości przyszłego Monarchy. Aby ocenić Akt ten, przypomnijmy sobie na chwilę ową Epokę proskrypcyi, uwięzień, prześladowań etc. Sprzymierzeńcy, nie mogąc obojętnie patrzyć na prześladowania tylu obywateli, żądali tym Aktem, ażeby ci, co dawnej krew i majątek dla ojczyzny poświęcili, także się teraz stali uczestnikami jej sławy i pomyślności. Powiedziałem, że sobie na chwilę ową Epokę przypomnieć powinniśmy; albowiem miłość Ojczyzny, która do waszych majątków i krwi prawo miała, tudzież wdzięczność sprzymierzonym dworom, naszym opiekunom, wkładają na nas surowy obowiązek, ażeby bolesne wspomnienia owej Epoki na zawsze z pamięci wykreślić. Teraźniejszy rząd, który od chwili objęcia styru wiernym się stał tłomaczem uczuć narodu, wynurzył je u stop tronu N. Króla Bawaryi i ojca naszego przyszłego panującego; i Senat z równą przyczynił się do tego gorliwością. Odtąd niezaniedbywał rząd o wszystkiem J. K. Mości uwiadomić, cokolwiekby Jego uwagi godnym być mogło, wystawiając zarazem, jak ważną jest rzeczą, ażeby nowy Naczelnik jak najprędzej wśród naszego grona stanął. Od chwili jak rząd instalowanym został, uznali go Panowie Rezydenci Najjaśniejszych Opiekunów, przyrzekając wszelkie wsparcie.

(dalszy ciąg nastąpi.)